N^{ro} 53

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyszego Imperatora Całey Roſsyi.

z Wilna V.S. 4 Lipca 1800 we Srzodę

Z Petersburga VS. 19 Czerwca.

Generał Lieutenant Bułhakow naznaczony Inspektorem Inflantſkiey inspekcyi na mieyscu Generała Lieutenanta Rebindera. Podpółkownicy zoſtaią Półkownikami: regimentu garnizonowego Leccano Kaſtiurin; połku kiraſſyerow Swieczyna 3 Barikow; kiraſſyerow Eſſena 2 Denisew 1 Adiutant Generała Kawaleryi Graffa von der Pahlen Ruinii; leibgwardyi ſtrzeleckiego batalionu Kapitan Deſiatow, i Stabs Kapitan Potemkin. Maiorowie Podpółkownikami; regimentu garnizonowego Lebiediewa Tiepłow; połku ſtrzelcow Millera 2 Kochanowſki; dragonii Skalona Michaylow; Brygad Maior Półkownik Graf Santii, Inflantſkiey izby ſkarbowey Konsyliarz Baron Kampenhauzen otrzymali ſtopień Kammerherow. Generał Maior Xiąże Gorczakow 3 naznaczony woiennym Gubernatorem w Rewlu, i Szefem regimentu garnizonowego dawniey Rebindera. Półkownik Kazarynow zoſtał kommendantem regimentu muszkietyerow Manteyfela. Generał Lieutenant Rebinder uwalnia ſię od ſłużby; połku dragonii Szreidersa 1 Półkownik Baron von Gil dla wieku podeszłego i ſłabości zdrowia uwolniony od obowiązkow z rangą Generał Maiora, mundurem, i pensyą połowy gaży. Uwolniony od ſłużby Generał Lieutenant Kupreianow 2 znowu do niey przyięty, będzie Szefem regimentu muszkietyerow przedtym Gorczakowa 3. Leibgwardyi ſtrzeleckiego batalionu Półkownicy: Kraſilnikow i Raczyńſki w ſtopniu Kolleſkich Konsyliarzow użyci będą do ſłużby cywilney.

z Wiednia 2 Lipca z Gazety Wiedeńſkiey.

W rapportach Generała artylleryi Barona Kray znayduiemy, że miaſto Ulm, od lat kilku naprawiane i fortyfikowane, teraz licznym opatrzone garnizonem, żywnością, ammunicyami, własnym ſiłom zoſtawione zoſtało, gdy armia Auſtryacka przeyściem wodza nieprzyiacielſkiego Moreau na lewy brzeg Dunaiu zniewolona nowe ſtanowiſko wzieła między Albeck i Elfingen, zkąd Baron łatwiey może utrzymywać kommunikacyą z Ingolſtadem. D. 21 Francuzi prawe ſkrzydło armii naszey pod kommendą Generała Devaux nie daleko Donaverth rozłożone attakuiąc w przewyższaiących ſiłach, ku Ingolſtadt cofnąć ſię przymuſili; tegoż czasu inne dywizye Auſtryackie zaſtąpiły mieysce wyznaczone w okolicach Nordlingen. Od południa do ſamey nocy mocna kolumna nieprzyiacioł, naszych nieuſtannie attakowała w marszu; co iednak bynaymniey nieprzeszkodziło regimentom przeyść na wyznaczone ſtanowiſka.

D. 24 wieczorem armia Cesarſka z pod Nordlingen ku Monheim ruszyła zoſtawiwszy dość znaczną ſtraż w tyle na lewym brzegu Dunaiu, która pod Almuhr tę rzekę przeszedłszy, złączyła ſię z prawym ſkrzydłem, i czoło ku Lechowi zwróciła. W tych dniach kilku Graf Mier i kommenda Generała Klenau nie mało nieprzyiacioł zrąbały; 9 Officyerow, 300 żołnierzy w niewolę zabrano. Z drugiey ſtrony kommenderuiący we Włoszech Generał Kawaleryi Melas donoſi d. 22, że mocą podpisaney umowy w Alexandryi część armii Cesarſkiey przez Villa Franca, inne zaś dywizye wzdłuż Po rzeki ciągną do wytkniętych obozow; iedna z nich ſtanie w Tirolu południowym. Według ogłoszoney przez Dworſką Gazetę liſty, ranionych Ober Officyerow liczba w pamiętney pod Marengo rozprawie wynoſi 218; zabitych 14; zabranych w niewolę nieprzyiacielſką 60.

Dwoiaka dziś w ſtolicy naszey ieſt pogłoſka; mówią iedni że kommenda armii Niemieckiey pokilkakrotnie ofiarowaną była Arcy Xiążęciu Karolowi; który iey przyiąć niechciał; według drugiey powieści Arcy Xiąże miał oświadczyć, iż w oſtatniey potrzebie, gdy Monarchia bliſkim niebespieczeńſtwem zagrożona będzie, gotow ieſt ſtanąć na czele Auſtryackiego rycerſtwa. Baron Kray pragnie iak ſłychać, oddalić ſię z obozu, wyznaiąc iż żołnierz nie ma w nim ufności. To pewna że wkrótce zgromadzona będzie rezerwa od 80 tyſięcy na zaſłonę granic. Wszyscy za pokoiem wzdychaią. Pierwszy artykuł umowy podpisaney w Alexandryi zawiera, że armie czekać będą odpowiedzi Dworu Wiedeńſkiego; na iakie zapytania zgadnąć trudno; niepodobna zatym przewidzieć, czyli kroki nieprzyiacielſkie roz poczniemy we Włoszech po kilkodniowym ſpoczynku, albo też ſtrony woiuiące do zawarcia traktatow przyſtąpią. Powiadaią że 20 tyſięcy Anglikow pod kommendą Generała Abercromb wylądowało w Genui i Liwornie. Xiąże Parmeńſki przed wtargnieniem ieszcze Francuzow przybyły do Wenecyi, teraz w Padwie bawi.

z Londynu 20 Czerwca z Gazety Hamburgſkiey

Dziś ieſt wiadomo, że flotta i woyſko pod Generałem Abercromby wysłane do morza śrzodziemnego roſkaz maią lądować na brzegach Langwedoku i Prowancyi, iak Generałowie Maitland i Georges do Brettannii i Vendei; oſtatni mianowicie ſtara ſię dawnych Szuanow nakłonić do powſtania. Dotąd z wielkiey wyprawy nie odnieśliśmy innego pożytku, prócz zabrania 9 ſtatkow żywnością ładownych, i opanowania Saintes leżącey niedaleko uścia portu Breſteńſkiego; tam ſtoiąc łatwo przeymować będziemy okręta z Bordeaux, Nantes, Bayonne wiozące potrzeby rozmaite dla nieprzyiacielſkiey flotty. Dziś Bragge podał i zbie niższey wynalazek przerabiania ſtarego drukowanego papieru na nowy. Krol Jmć do ułatwienia intereſſow Jndyiſkich wyznaczył Kommiſſarzami: P. Pitt; Xiążęcia Portland i Montrose; Lordow: Grenville, Dundas, Belgrave, Bathurſt; Kawalerow: Duglas, Dundas, Canning, Wallace.

Woyſka z Jersey i Guerneſey do Portsmouth niedawno zprowadzone ſiadły iuż na okręta maiąc pod żagle wychodzić. Dey Algerſki chwytać kazał Amerykańſkie ſtatki, ponieważ Kongreſs nie przyſłał zwyczaynych podarunkow. Tunetańczykowie woiuią z Duńczykami. W papierach Tippo Saiba znalazły ſię dowody, że ten Monarcha żądał przed śmiercią wyſłać uroczyſte poſelſtwo do Paryża z bogatemi darami dla bywszych Dyrektorow, naywięcay w kamieniach drogich, których ilość, waga, i cena wyrażone były. Rząd nasz po zdobyciu Seringapatnam całą

zdobycz woyſku zwycięzkiemu rozdawszy, tę nawet późniey odkrytą żołnierzom przysądził. Wczora Półkownik Walpole pytał ſię pierwszego Miniſtra ieśli przed zamknięciem obrad Parlamentowych będzie mowa o znieſieniu Murzyńſkiego handlu; P. Pitt odpowiedział że tak ważne dzieło dla krótkości czasu na inną seſſyą odłożone bydź muſi.

W Parlamencie W. Britańnii za dni kilka interes Unii dwóch narodow zupełnie ukończony będzie; zatym wynidą roſkazy na nowe Reprezentantow elekcye. W Dublinie gdy drugi raz Akt czytano, Dobbs Prawodawca Jrlandzki z powszechnym zgorszeniem udał ſię do obiawienia, dowodząc że Oyczyzna iego niemoże tracić udzielnośći swoiey; oraz że drugi Meſſyaſz wkrótce ma ſtanąć pośrzod Jrlandyi Wkrótce potym gdy przyszło do trzeciego czytania billu, oppozycya widząc próżność zabiegow swoich, nić nie rzekłszy wyszła z Jzby; zgorszył ten postępek wielu Reprezentantow Miniſteryalney ſtrony, którzy głośno na kollegów narzekali, dowodząc iż dobry obywatel w naygorszym nawet razie nie powinien oddalać ſię od publiczney poſługi; lecz ta uwaga nikogo w Jzbie nie zatrzymała. Wice Król Lord Cornwallis chcąc kiedyżkolwiek zupełną spokoyność przywrócić kraiowi, przyrzekł 500 F.S. nadgrody za zchwytanie Dyer, 200 F.S. za innych buntu dowodzcow w Hrabſtwie Wicklow.

Znaiomy omyłką w Hollandyi popełnioną i pługim z tey przyczyny aresztem u Francuzow General Don kommenderować będzie obozem pod Southampton. Lord S. Vincent pisał do Admiralicyi, że flotta zkombinowana w porcie Breſteńſkim uroczyście obchodziła pamiątkę zwycięſtw niedawno odnieſionych na Włoſkiey ziemi; o których iednak nie mamy ieszcze rapportu dokładnego. Nie daleko Dublinu znaleziono w domu Edmunda Gilligan wiele ukrytey broni, prochu, i narzędzia woiennego; zgromadziło ſię pospólſtwo nie chcąc pozwolić na zabranie rzeczy pomienionych; lecz przyszedł żołnierz, uprowadził wszyſtko do miaſta, Edmunda zaś Gilligan do więzienia i na sąd.

D. 20. Król Jmć z Xiążęciem de Galles naſtępcą Tronu wyiechał oglądać zbroynych ochotnikow Hrabſtwa Hertford. Na prozbę Magiſtratu miaſtą Portsmouth. Admiralicya wſtrzymać kazała pieczenie sucharow dla flotty potrzebnych, maiąc iuż w magazynie zapas 6 mieſięczny; toż ſamo naſtąpi podobno w drugich portach, co może zmnieyszyć drożyznę, nawet przy bliſkim żniwie niezmierną Przed kilko dniami w Izbie niższey pytano ſię pierwszego Miniſtra, kiedy ukaże Parlamentowi traktat z Domem Auſtryackim podpisany. P. Pitt przyrzekł to wkrótce uczynić, iak tylko rzecz przyidzie do końca; oświadczył także na seſſyi naſtępuiącey ukazać proiekt przez ſię ułożony do znieſienia handlu murzynow; o którym wcześnie mówią niektórzy, że przez wzgląd na intereſſa kupieckie odrzuconym zoſtanie. W Anglii naliczono teraz 40 klasztorow napełnionych emigrantami Francuzkiemi. Kapitan Dixon przeſłał do Admiralicyi rapport, w którym zawieraią ſię ſzczeguły zabrania okrętu Wilhelm Tell od 80 armat pod Maltą. Walczyły z nim: Foudroyant od 80, Lyon od 64, Penelopa od 40 armat. Dawno, przydaie Kapitan, nieprzyiaciel nie bił ſię tak długo i tak uporczywie; pierwszy z okrętow naszych wypotrzebował 162 beczki prochu, kul 1400. Straciliśmy na wszyſtkich trzech ſtatkach nie mało maytkow zabitych i ranionych; klęſka Francuzow przenoſi 200 ludzi.

z Paryża 24 Czerwca z Gazety Frankfortſkiey

Dnia zawczorayszego z rana ſłyszeć ſię dało w ſtolicy naszey ogromne z armat ſtrzelanie; Konsulowie dawali publiczną audyencyą i wielki obiad Miniſtrom zagranicznym i kraiowym; pierwszym Kommunikowano rapporta ze Włoch przyſłane; papiery narodowe od 29 do 35 procentow razem ſię podniosły; radość zaymuie wszyſtkie serca i umysły; każdy ſię ſpodziewa prędkiego pokoiu; przyczyną tey wesołości i nadziei ſą naſtępuiące donieſienia z Garofola d. 15.

Po batalii nad Generałem Ott wygraney d. 9 pod Montebello armia rezerwowa przeszła rzekę Scrivia. Gardanne kommendant przedniey ſtraży potkał nieprzyiacioł d. 13 zaſłaniaiących trzy moſty na Bormida pod Alexandryą, odparł, zabrał 2 armaty, 100 ieńcow. Tegoż czasu Chabran z dywizyą wzdłuż rzeki Po idąc ſtanoł naprzeciw Valenza. i przeyście tamował; Melas był więc zamknięty między Po i Bormidą; miał ieszcze odwrót na Genuę wolny; lecz i ten częścią bitwa pod Montebello przegrana, częścią zbliżenie ſię armii Sucheta zagrodziły Dla tych przyczyn przez czas nieiaki zdawał ſię nieprzyiaciel wątpliwym co czynić, i w którą miał uderzyć. Naoſtatek d. 14 przeszedł Bormidę chcąc drogę sobie torować przez woyſko nasze; uderzył niespodzianie całemi siłami na ſtraż przednią, i zaczoł bitwę wielką pod Marengo która los ziemi Włoſkiey i armii Auſtryackiey rozſtrzygnąć miała.

W tym dniu pamiętnym czterykroć Francuzi wſtecz poszli, czterykroć do boiu powracali, więcey 60 armat na różnych mieyscach, w rozmaitym czaſie, nie raz brano, tracono, zyſkiwano; 12 razy kawalerya z rozmaitym szczęściem nacierała. O 3 z południa 10 tyſięcy piechoty nieprzyiacielſkiey oſkrzydliło nas z prawey ſtrony na polu S. Juliana; za piechotą iazda i artillerya. Lecz grenadyerowie gwardyi Konsulowſkiey pośrzod obszerney równiny ſtali na kształt naytwardszey opoki; niepodobna było ich z mieysca ruszyć; tu ſię pokazało czego może dokazać garſtka ludzi determinowanych. Daiąc odpor zacięty ten iedyny batalion, wſtrzymał lewe ſkrzydło Auſtryakow aż do przyiścia Generała Monnier, który bagnetem zdobył Caſtel Ceriolo. Tu iuż iazda nieprzyiacielſka naſtąpiła; prawe ſkrzydło armii Francuzkiey w tył uſtępowało. Scigali uchodzących Auſtryacy daiąc ognia kartaczami ze 100 armat. Pola i drogi okryte ranionemi, trupem, zbiegami.

Zdawało ſię żeśmy bitwę przegrali; zbliżył ſię nieprzyiaciel do wioſki S. Juliana, gdzie ſtał Desaix na czele ſwoiey dywizyi: za nią w tyle do sprawy przychodzili zbiegowie. Lecz i Auſtryacy nakoniec dopuścili ſię błędow które im zgubę przyniosły; ſkrzydła armii zbytecznie rozciągaiąc. Obecność konsula nowym męſtwem żołnierzy natchneła. Desaix pierwszy uderzył i złamał linią. Kellerman, który od rana zaſłaniał odwrót lewego ſkrzydła, z iazdą wpadł na nieprzyiacioł, Generała Zach i 6 tyſięcy Grenadyerow uwięził; kilku wodzow Auſtryackich tamże poległo. Zwycięztwo ku nam ſię nakłoniło; prawe ſkrzydło Auſtryackie odcięte; trwoga i zamieszanie wielkie. Jazda iednak mężnie piechotę zaſłaniała. Besſieres i tę złamał za pomocą gwardyi, i korpusu cassecols zwanego; bitwa 12 godzinna tu koniec wzieła.

Zdobyliśmy 15 chorągwi, 40 armat, 8 tyſięcy ieńcow; więcey 6 tyſięcy nieprzyiacioł poległo. 9 półbrygada zaſłużyła imie nieporównaney; dyſtyngwowała ſię iazda; ſtraciliśmy 600 zabitych, 1500 ranionych, 900 w niewolę Auſtryacką zabranych; Generałowie; Boudet, Champeaux Mainoni, ranieni; Generałowi Berthier suknie poſtrzelano. Naybcleśnieysza iednak dla RPtey ſtrata ieſt Generała Desaix, w samych początkach attaku poſtrzelony umarł, rzekłszy do syna Konsula Lebrun przy nim ſtoiącego, powiedź Konsulowi iż umieram zasmucony ztąd naybardziey żem dziełami nie zaſłużył na pamiątkę z potomności. Pierwszy Konsul o tym przypadku wiadomość odebrawszy pośrzod ognia natężonego; czemuż mnie płakać ſię nie godzi, powiedział, ciało zaś Generała Desaix odesłał do Mediolanu.

W ſtolicy naszey zaczeła ſię subſkrypcya na wyſtawienie monumentu temu Wodzowi, niedawno powrócił z Egiptu; odprawiwszy kwarantannę w Tou

lonie, trzema tylko dniami przed batalią przybył do obozu; miał lat 38, wziął edukacyą w szkole rycerſkiey, przed rewolucyą był Officyerem w regimencie Bretańnii, w rozmaitych bitwach trzykroć raniony, 4 konie pod nim ubito. Dniem przed śmiercią mówił do Adjutantow swoich: dawnośmy iuż w Europie walczyli, kule nas nieznaią. Może mi ſię zdarzyć co mniey pomyślnego. W rzemiośle woiennym smakował nieſkończennie, lubił o nim częſto rozmawiać; w obyczaiach nie naganny, w rozmaitych naukach umysł miał przetarty, mianowicie zaś w hiſtoryi naturalney. Urodzenia był szlachetnego; dziś albowiem to nas niemniey zaſtanawia, iak za rządow dawnieyszych zadziwiał widok Marszałka Fabert, Generała Chevert, Admirała Bart, i tylu innych ludzi ſławnych, którzy z nayniższego ſtanu wyszli na ſtopień wysoki w narodzie Francuzkim.

Nazaiutrz po batalii Baron Melas zapytać ſię kazał u przednich ſtraży, ieśliby mu godziło ſię wysłać Generała *Skal* do obozu naszego: tegoż dnia 15 wieczorem Berthier i Melas podpiſali naſtępuiącą umowę: 1 Zawieszenie broni między armią Auſtryacką i Francuzką we Włoszech póki nie przyidzie odpowiedź dworu Wiedeńſkiego. 2 Auſtryacy zaſtąpią kray leżący między *Po*, Foſſa Maeſtra, Mincio z twierdzami Mantuą, *Peschierą*, Borgoforte, ztąd zaś brzeg lewy *Po* rzeki aż do morza; na prawym zaś Ferarę tylko, iako tez Toſkanią i Ankonę. 3 Jnne kraie i miaſta we Włoszech północnych zaymie armia Francuzka; wyiowszy powiat między rzekami Chiusa i Mincio, który dla obu ſtron zoſtanie oboiętnym. 4 Alexandrya, Tortona, Mediolan, Turyn, Pizighittona, Arona, Placencya wydane będą Francuzom od d. 16 do 20. Coni, Ceva, Savona, Genua od d. 20 do 23; Urbano od 23 do 25 Czerwca

5. Artyllerya będzie tym ſposobem podzielona: działa Włoſkie, Piemontſkie, Francuzkie w twierdzach znalezione zoſtaną przy Francuzach; Auſtryackie Cesarscy zabiorą; magazyny przez połowę podzielą wyznaczeni Kommiſſarze. 6. Garnizony Auſtryackie wynidą z honorami woyſkowemi, bronią, bagażami, drogą iak naykrótszą do Mantui; armia zaś Barona Melas uda ſię do teyże twierdzy przez Placencyą trzema kolumnami; pierwsza ciągnąć będzie od d. 16 do 19; druga od 19 do 22, oſtatnia od 22 do 24 Czerwca. 7. Generałowie S. Julien, *Schoertink*, i von Brun z Cesarſkiey ſtrony, Dejean i Daru z Francuzkiey Kommiſſarzami będą do zrobienia inwentarzow, ułatwienia transportow, opatrzenia żywności. 8. Za opinie polityczne, ſprzyianie Auſtryakom, nikt prześladowany nie będzie; z ſwoiey ſtrony Baron Melas na wolność każe wypuścić Cisalpinow do więzienia pobranych. 9. Jakażkolwiek odpowiedź będzie Dworu Wiedeńſkiego, armia iedna drugiey atakować nie może, nie oſtrzegłszy 10 dniami o zerwaniu zawieszenia broni. 10. Które póki trwać będzie, Francuzom ani Auſtryakom nie godzi ſię woyſka posyłać do Niemiec. W Alexandryi d. 15 Czerwca. Melas. Berthier.

Jeśli prawda ieſt co napisano w raportach urzędowych o bitwie pod Montebello i Marengo wygranych; odzyſkanie ziemi Włoſkiey tak prędkie, tak łatwe można położyć między wielkiemi przypadkami z małych przyczyn; pod Montebello nie ſtraciliśmy zabitych nad 60 ludzi, 600 pod Marengo; przydawszy kilkaset poległych pod Chatillon, twierdzą Bard, nad rzeką Chiusella, w przeyściu Tesino, i pod Placencyą, ktoż uwierzy! cała kampania nie kosztuie nad tyſiąc ogułem żołnierza. Cóżkolwiek ieſt, u nas w Kościele N. M. P. dnia iutrzeyszego, podobno raz pierwszy od początku woien rewolucyinych ma bydź śpiewane Te Deum laudamus na podziękowanie Panu zaſtępow za takie zwycięztwo, które czyni nadzieię przywrócenia pokoiu pożądanego narodom; ieżeli odpowiedź pomyślną z Wiednia na propozycye do tąd niewiadome odbierze, pierwszy Konsul ma wkrótce do Paryża powrócić.

Telegrafem z *S*trasburga wiadomość odbieramy, że General en chef Moreau przechodząc Dunay między Blenheim i Dillingen poraził nieprzyiacioł, 4 chorągwie, 14 armat, 3 tyſiące ieńcow zagarnoł. *Szef* ſztabu armii Niemieckiey Deſſoles w obszernym rapporcie do Miniſtra woiennego opisał czynności wodzow naszych, nim przyszło do namienioney przeprawy za Dunay; ſtoczyliśmy wiele małych utarczek, które nie mało ludu z obu ſtron kosztowały. Wioſka Blenheim pamiętna ieſt w dzieiach od r. 1704 tu albowiem Wódz Angielſki Marlborough poraziwszy armią Tallarda i Elektora Bawarſkiego, kilkanaście tyſięcy Francuzow do złożenia broni przymusił. Berthier przysłał Małżonce pierwszego Konsula iednę z chorągwi pod Marengo zdobytych, laurem uwieńczoną; chowaj pilnie napisał, albowiem dość drogo ieſt nabyta. Buonaparte zaś opisawszy do Kollegow krótko rzecz całą, przydał na końcu: mam nadzieię iż narod Francuzki będzie kontent z armii swoiey.

Słychać iż armiſticium we Włoszech zawarte, ieśli odpowiedź pomyślną Konsul odbierze z Wiednia, będzie rozciągnione do armii Niemieckiey; o pokoy zaś w Genewie traktować mamy. Auſtryacy pod Marengo liczyli samey iazdy 20 tysięcy, niektórzy Officyerowie nasi to odniesione zwycięztwo przenoszą nad zawołane bitwy pod Gemappes, Fleurus, Rivoli, &c, lecz ponieważ iakeśmy wyżey widzieli, tak mało żołnierza poległo, porównanie nawet byłoby mniey przyzwoite. To pewna, iż oprócz Generała Zach kilku innych wzieliśmy w niewolę; lecz gdy żołnierze poszli batteryą zdobywać, ieńcom do ratowania ſię dali ſposobność. Buonaparte narażał ſię nie raz na niebespieczeńſtwo, tak dalece iż Officyerowie i żołnierze prosili aby ſię oddalił, mówiąc że nie pilnuie mieysca ſwoiego. Widząc pierzchaiących z placu; dzieci, zawołał, pamiętaycie żem przywykł na boiowiſku nocować.

Powodzenia kampanii teraznieyszey przypisać trzeba iednomyślności iaka dziś ieſt między pierwszym Konsulem, Miniſtrem woiennym Carnot, Generałami Berthier i Moreau. O armii *Sucheta* i Maſſeny nie ma żadney wiadomości. Batalion gwardyi Konsulowſkiey ſtracił połowę ludzi wſtrzymuiąc długo silnieyszych nieprzyiacioł. Trybunat dziś odprawił nadzwyczayne posiedzenie, oświadczaiąc armiom wdzięczność całego narodu. Głoszono, iakoby Generałowi Skal o zawieszenie broni proszącemu odpowiedział Buonaparte, iż Auſtryacy zaiąć powinni te ſtanowiſka, które trzymali przy podpisaniu w Campo Formio traktatow; lecz to ſię z prawdą nie zgadza; ponieważ w r. 1797 Mantua, Peschiera, Ferrara, Ankona były w mocy naszey; woyſka zaś Cesarza Jmci nie znaydowały ſię nawet w *P*rowincyach Weneckich; to niewątpliwa, że armią Generała Melas w *P*iemoncie zawartą ogłodzić z czasem można było.

Król Jmć Katolicki przysłał pierwszemu Konsulowi w podarunku 12 koni. Ten po zwycięſtwie przyiechawszy do Medyolanu, znalazł, że cytadella Placencyi d. 16 poddała ſię przez kapitulacyą, nic nie wiedząc iesze o podpisaney umowie w Alexandryi; 1200 Auſtryakow poszło w niewolę; artylleryą ammunicye nam wydano. Buonaparte uwiadomiony o wylądowaniu Anglikow na brzegi zachodnie RPtey chciał wprawdzie nie mieskaiąc powracać do *P*aryża; lecz przez Generała Bernadotte oſtrzeżonym zoſtał iż niebespieczeńſtwo groźne nie ieſt. Zatrudnia ſię teraz przywróceniem RPtey Cisalpinſkiey. Już uſtanowił radę Consulta zwaną, z 50 osob; ta rządzić ma narodem do pewnego czasu; władza wykonawcza przy Kommiſſyi 9 mężow; naywyższa iednak w RPtey powaga dana ieſt posłowi Francuzkiemu; do tego należeć będzie wraz z Generałem en chef; nakładanie podatkow, wybieranie kontrybucyi, prezydowanie w zgromadzeniu narodowym, i zwoływanie onego, dla napisania konſtytucyi i prawa nowego Cisalpinom.

Po uśmierzeniu innych Szuanow zoſtał ieden ich

dowodzca Bobon z pomocnikami; Trehart; Leblan, Godinet; wszyscy, iak pisze Bernadotte wkrótkim czaſie polegli broniąc ſię do upadłey; oſtatni Szef Nolet zchwytany do ſądu poszedł. Względem obrótow Angielſkiey flotty nic nowego nie mamy. General S. Cyr przyſłany do Dijon ma prowadzić 15 tyſięcy nowozaciężnego żołnierza do Niemiec. Za dni kilka Konsulowie maią ogłoſić imiona obywatelow wymazanych z regeſtru emigrantow. W pismach naszych czytamy, że Ociec *S.* Pius 7 pochwalił poſtępek Duchowieńſtwa Francuzkiego, które ſię poddało prawu nowemu przyrzekaiąc wierność RPtey. Tym którzy obietnicy żądaney czynić nie chcieli, nie zganił wprawdzi, lecz zachęca ażeby niezwłócznie ſtarali ſię poddać okolicznościom.

z Mediolanu 9 Czerwca z Gazety Frankfortſkiey

Pierwszy Konsul potwierdził kommiſſyą z 7 mężow złożoną, które Cesarſki kommiſſarz Cocaſtelli wyieżdżaiąc do Cremony oddał rząd miaſta. Auſtryacy wszyſtkich więzniow za zbliżeniem ſię armii Francuzkiey na wolność puścili, wyiowszy 38, między którémi ſię znaydowali: Matematyk Fontana, i Moſcaldi przedtym Dyrektor Cisalpińſki. Buonaparte pozwolił przerzeczonym Kommiſſarzom wezwać innych obywatelow ku pomocy. Na prozbę patryotow, ażeby im wolno było poſtawić tak zwane wolności drzewo, odpowiedział Buonaparte, że ten obrządek odłożyć można bezpiecznie na czas inny. Arcy Biſkup nasz uciekł do kraiow Auſtryackich; wysłał do niego gońca zapraszaiąc ażeby powrócił, pod zaręczeniem wszelkiego bezpieczeńſtwa. Duchownym pilnie zaleca ażeby spokoynie ogłaszali moralność Chrześciańſką i według iey żyli przepisow; przydał potym że w tey mierze on sam dobrym ieſt Katolikiem, znano wo obranego *P*apieża osobiście, poważa i dołoży ſtarania, ażeby głowie Kościoła należną cześć oddawano.

Dziś General en chef Berthier w proklamacyi wydaney ſtanowi, ażeby wszyſtkie miaſta R*P*tey Cisalpińſkiey miały odtąd gwardye narodowe, podług przepisow podanych ieszcze przed wtargnieniem Auſtryakow. W cytadelli garnizon nieprzyiacielſki wynosi pewnie 2 tyſiące żołnierza; wiele tam ieſt zamkniętey iazdy. Francuzow iuż 60 tyſięcy przeſzło na prawy brzeg *P*o rzeki. Dywizya Generała Chabran zoſtawiona w Aoſta, Chivas, Jvrea, na utrzymanie kommunikacyi między armią rezerwową a Genewą, przeſzła niedawno do Vercelli, ztąd zmierza do głównego obozu.

z Stockkolmu 19 Czerwca z Gazety Hamburgſkiey.

Krol i Królowa Jmć powrócili szczęśliwie z Nordkoepingi; przed zamknięciem obrad Seymowych Monarcha na znak ukontentowania swoiego rozdał zaſłużeńſzym obywatelom rozmaitych ſtanow ordery; wkrótce ma obieżdżać wszyſtkie Prowincye Królewſtwa całego, chwalebnym zwyczaiem *P*rzodkow i poprzednikow swoich. 12 beczek złota z dobrowolney ofiary pochodzące odpuścił poddanym łaſkawie, chcąc przez oszczędność i poprawę monety polepſzyć ſtan publicznego ſkarbu. Odnowił przytym Guſtaw Adolf obietnicę S. P. Oyca swoiego Guſtawa, nie zaciągać nowych długow; dla przekonania zaś o tym poddanych Monarcha łaſkawie rozkazał, ażeby odtąd corocznie izba ſkarbowa Deputowanym od ſtanow reprezentantow w marcu pokazywała regeſtra wydatkowe, nad którémi oni mogą czynić i podawać uwagi swoie

z Berne 15 Czerwca z Gazety Frankfortſkiey

Od kilku dni biega u nas pogłoſka, że Konſul Buonaparte ma wkrótce od armii Włoſkiey do Niemiec kiey przeieżdżać przez Szwaycary. I to ieszcze przydaią niektórzy, że krótko bawiąc w mieście naszym wyrzecze iakie odmiany uczynić trzeba w Konſtytucyi kraiowey. Z S. Gall piszą, że wszyſtkie woyſka Francuzkie znayduiące ſię w Rheinthal, d. 10 rozkaz odebrały ciągnąć do Ragaz. General *S.* Cyr przybył do Bazilei niedawno, przyczynę podróży zgadnąć trudno. Słychać że między nim a Generałem en chef Moreau niezgoda powſtała. Przez pomienione miaſto prowadzą codziennie Francuzi żołnierza i ammunicye wgłąb Szwabii

z Wenecyi 15 Czerwca z Gazety Frankfortſkiey

Ociec S. dnia zawczorayszego rano siadłszy na fregatę Cesarſką Bellona wyszedł pod żagle zmierzaiąc do Pesaro, ztąd lądem poiedzie do Rzymu. Artyllerya nasza nieuſtannie ſtrzelała, gdy Pius 7 oddalał ſię od miaſta. Według przepisow konſtytucyi nowo nadaney wyspom dawniey Weneckim; ta RPta mieć będzie rząd naywyższy z 13 Deputowanych złożony, którzy przez różne wyspy obieranemi być maią. Herb RPtey: *S.* Marek; na polu zielonym rozmaite znamiona wyrażaiące wysp ziednoczonych liczbę; handel ich zoſtanie przez Afrykańſkich rozboynikow nietknięty, w Ottomańſkich portach ſzczegulnieyszą opiekę znaydować powienien. Za co wywiązuiąc ſię RPta corocznie Wielkiemu Sułtanowi haracz płacić będzie, 25 tyſięcy piaſtrow. Butrinto, Larta, Vonitza, i inne dawniey dzierżawy Weneckie w Albanii podobno do *P*ańſtw Ottomańſkich wcielonemi zoſtaną.

IMPERATORSKI Litewſki Pocztamt obwieszcza ninieyszym wszyſtkich tych, którzy dla odebrania summ, posyłek pieniężnych lub ważnych Dokumentow pocztą do nich adreſsowanych w Pocztamcie Litewſkim za odebraniem uwiadomienia w tey mierze ſtawiać ſię będą, iżby ci którzy w Urzędach publicznych, lub Znajomymi Zwierzchności Pocztamtowey nie ſą, przynoſili do Pocztamtu uzyſkane z Policyi Guberńſkiego miaſta Wilna Zaświadczenia z pieczęcią, w tym iako Oni są aktualnie ciż sami, do których pieniądze lub posyłki albo Dokumenta pocztą nadeszłe należą. Jeśli zaś kto takież pieniądze, posyłki, lub Dokumenta przez Plenipotenta z Pocztamtu odebrać zechce, powinien na ten koniec wydać Onemu w przyzwoitey formie na ſtęplowanym papierze Plenipotencyą z podpisem swoim i dwóch pieczętarzy, przyznaną w Aktach Ziemſkich lub Grodzkich, albo też zaświadczoną przez Sąd Niższy Ziemſki Powiatowy— O czym Pocztamt Littki każdego komu o tym wiedzieć będzie należało uwiadomiaiąc, oſtrzega, iż ſtawaiącym bez powyżſzych dowodow, lub też przynoſzącym nie doſtateczne, pieniądze, posyłki lub Dokumenta z poczty wydane dopóty niebędą, aż to wſzyſtko co w górze przedpisano, zupełnie przez nich uſkuteczniony m zoſtanie.

Draffehn mieszkaiący w Kamienicy Franciszkańſkiey na Ulicy Trockiey pod Nrem 392, u wdowy Miſkiewiczowey robi nowe rozmaitego rodzaiu Inſtrumenta Chirurgiczne i wszelkie ſtalowe, iako i Brzytwy, Sznypry, puszczadła, lancety, nożyczki; które także ſzlifuie i reparuie. Przytym robi elastyczne od poderwania czyli rupturę noszące się paski dla oboiey płci; dla otrzymania czego mieszkaiący odlegle, mogą przyſłać tylko miarę wziętą przez Biodra, i opisanie rupturi, to ieſt iak wielka i mocna, oraz czy z prawego lub lewego ieſt boku.